

ПОЛІТИЧНІ ЕЛІТИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Викладач: к.і.н, доцент Казакова Оксана Миколаївна

Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин, 5-й корп. ЗНУ, ауд. 304 (3^й поверх)

Email: kazox6@gmail.com, kazox6@znu.edu.ua

Телефон: (061) 228-76-39 (кафедра)

Facebook Messenger: Moodle, ZOOM, Facebook Messenger, приватні повідомлення

Освітня програма, рівень вищої освіти		Країнознавство Бакалавр					
Статус дисципліни		Вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2022-2023	Рік навчання	4	Тижні	16
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹		2		Лекційні заняття – 32 Практичні заняття – 16 Самостійна робота – 72	
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7066				
Консультації Казакова О.М.:			Згідно з графіком, розміщеним на кафедрі (V корпус, ауд. 304); дистанційні – за попередньою домовленістю				

ОПИС КУРСУ

Курс «Політичні еліти ЗЄ» має за мету сформувати у студентів комплексні знання про історичні витоки, сучасний стан та специфічні риси розвитку національних ідеологій та політичних еліт Польщі.

Підготувати майбутніх фахівців країнознавців до самостійного аналізу актуальних проблем польської історії оду та сформувати у них інтерес до політичних проблем сучасності. Сформувати у майбутніх фахівців чітке розуміння політичних особливостей сучасної ЗЄ. Таким чином курс передбачає розглянути процес політичного розвитку польського суспільства в умовах політичних трансформацій та розбудови державності ХХ – початку ХХІ ст; визначити вплив постатей окремих політичних діячів на перебіг сучасної історії; простежити особливості та етапи формування партійно-політичних систем країн ЗЄ Метою курсу є прищеплення студентам розуміння складних процесів взаємовпливів між ідеологічним запитам окремо взятого суспільства на формування національної ідеології та роллю політичних еліт у її конструюванні. Комплексний розгляд західноєвропейського досвіду, із елементами компаративістики та відсилкою до вітчизняних аналогій сприятиме усвідомленню студентами механізмів конструювання національної ідеї, її зміни. Курс відбуватиметься в інтерактивному форматі, студентами бакалаврами буде запропоновано робота в команді при виконанні практичних завдань та групових творчих проєктів, що в свою чергу формуватиме у них вміння працювати в команді, сприятиме розвиткові якостей організаторів, аналітиків, що є настільки затребуваними як для майбутніх політологів-міжнародників, так і для їх потенційних роботодавців.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент отримає:

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК11. Здатність опановувати поглиблені знання про природу, динаміку розвитку країн світу та сучасні тенденції регіонального розвитку.

СК12. Здатність засвоювати поглиблені знання про природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

СК16. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання з гуманітарних дисциплін, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

Програмні результати навчання

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН18 Демонструвати знання історії, географії, економіки та особливостей політичного розвитку країн світу.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ.

Тексти та презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань, вміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7066>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Обов'язкові види роботи:

Виступи на семінарських заняттях (тах 5 балів), що включають послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання. (див. у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7066>)

Робота у групі над розв'язанням завдання, поставленого викладачем (тах 5 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 5 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота у вигляді тестових завдань. Контрольна робота складається з двох питань – теоретичного: дати визначення терміну, розкрити сутність поняття (тах 5 бали), та практичного: продемонструвати характерні особливості того чи іншого явища в сучасному житті країни що вивчається, на конкретному прикладі (тах 5 бали).

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді есе (у першому модулі) та у вигляді аналітичної довідки (у другому модулі) (тах 10 балів за кожний з видів роботи) виконується за бажанням студента. Вимоги до написання робіт (5- 10 друкованих сторінок, шрифт Times New Romans-14, інтервал 1) на одну з нижчеперелічених тем: Зробити доповідь на 3-5 хв. та презентацію до неї. Темі на вибір студента. Перелік див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7066>

Альтернативним варіантом індивідуальної роботи може бути підготовка виступів та публікацій на наукових конференціях з даної проблематики.

Підсумкові контрольні заходи (тах 20 балів):

Підсумкові контрольні заходи: Усна відповідь на заліку (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: знання хронологічної послідовності подій та фактів (тах 10 балів) й їхніх причинно- наслідкових зв'язків (тах 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle у розділі «Підсумковий контроль»: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7066>

Захист індивідуального дослідницького завдання (ІДЗ) або групового проекту (ГП) (тах 20 балів). Він здійснюється публічно (обов'язкова вимога) на заліковому тижні.

Контрольний захід		Термін виконання	% загальної оцінки	від
Поточний контроль (тах 60%)				
<i>Змістовні модулі 1</i>	<i>Теоретичні завдання (опитування)</i>	<i>Семінари 1,2</i>	10%	
	<i>Групова робота на семінарі</i>	<i>Семінари 1,2</i>	10%	
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 7</i>	5%	
	<i>Індивідуальне письмове завдання</i>	<i>Тиждень 1-7</i>	5%	
<i>Змістовні модулі 2</i>	<i>Теоретичні завдання (опитування)</i>	<i>Семінари 3, 4</i>	10%	
	<i>Групова робота на семінарі</i>	<i>Семінари 3, 4</i>	10%	
	<i>Письмова контрольна робота</i>	<i>Тиждень 14</i>	5%	
	<i>Індивідуальне письмове завдання</i>	<i>Тиждень 8-14</i>	5%	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**
Силабус навчальної дисципліни

Підсумковий контроль (max 40%)		
<i>Підсумкове теоретичне завдання</i>		20%
<i>Підсумкове практичне завдання</i>		20%
Разом		100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Примітки
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Вступ до курсу. Теоретичні засади курсу.	Проблемна лекція. Обговорення основних питань Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз національних еліт	
Тиждень 2 Семінар 1	Національні еліти Великобританії	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз національних еліт	
Тиждень 3 Лекція 2	Політичні еліти Франції: класифікація та видовий склад	Лекція-дискусія: аналіз сучасних елітарних теорій	
Тиждень 5. Лекція 3	Політико-правова система Іспанії. Парламентаризм	Лекція-візуалізація	
Тиждень 7 Лекція 4	Історія українсько-польських взаємин	Проблемна лекція. Обговорення дискусійних питань	

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 8 Семинар 2	Політика історичної пам'яті в сучасній Польщі	Групова робота на семінарі: аналіз фільму «Волинська трагедія»	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2			
Тиждень 9 Лекція 5	Трансформація німецької державності	Проблемна-лекція. Групова робота, аналіз «Пострадянське» минуле у НДР як фактор стигматизації національної історичної пам'яті	
Тиждень 10 Семинар 3	Міграційні процеси у ЗЄ та їх вплив на соціальний, етнічний і расовий склад населення	Групова робота на семінарі, аналіз міграційних процесів	
Тиждень 11 Лекція 6	Зовнішньополітичні пріоритети Фінляндії на сучасному етапі. Основні вектори	Лекція-візуалізація	
Тиждень 13 Семинар 8	Зовнішньополітичні пріоритети Скандинавських країн на сучасному етапі	Групова робота на семінарі, аналіз та прогнозування зовнішньополітичних пріоритетів Польщі (обговорення аналітичних довідок)	
Тиждень 14 Лекція 7	Трансформація політичної системи Італії. Інфографіка останніх виборів та оновлення еліт	Групова робота, аналіз виборчих компаній у Польщі за підсумками останніх виборів	
Тиждень 16 Лекція 8	Націоналізм у державотворчих Австрії в сучасних умовах	Лекція-дискусія	

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політико-правові системи світу. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 346 с.
2. Єрмоленко В. Плинні ідеології. Ідеї та політика в Європі XIX-XX століть. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. 2018, 480 с.
3. Політологія : навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач, О. М. Рудакевич, М. Гурик [та ін.]; за ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2019. с. 320.
4. Begall K., Buchler S. Gender Ideologies in Europe: A Multidimensional Framework. Journal of Marriage and Family. 2018. PP. 42-60.
5. Cox M. Nationalism, nations and the crisis of world order. International Relations. 2019. Vol. 30. Iss. 2. 247-266.
6. Carta C. Higgott, R. Cultural Diplomacy in Europe (Between the Domestic and the International) The Influence of Populism and Nationalism on European International Cultural Relations and Cultural Diplomacy. The European Union in International Affairs. 2020. 141-165.
7. Bergmann J. The European Union as International Mediator: Brokering Stability and Peace in the Neighbourhood. Springer International Publishing. Palgrave. 2020. 280.

Додаткова література:

1. Маклюк О. М., Нестеренко Л. О., Давлетов О. Р., Казакова О. М., Черкасов С. С., Білоножко С. Економічна та політична історія світу: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Країнознавство». Запоріжжя, ЗНУ: ЗНУ, 2020. 183 с.
2. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. 944 с.
3. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т.Цимбал, Р. Корнута. Київ: Наш формат, 2019. 608 с.
4. Kuper R. The Seventh Sense. Power, Fortune and Survival in the Age of Networks Yak boo Publishing, 2018.
5. Pihanau A. Great Power Policies Towards Central Europe 1914–1945. Bristol, England 2019, 203 s
6. World Migration Report 2018. International Organization for Migration (IOM). 2017. 364 p.: URL: https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2018_en.pdf.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL : <http://www.un.org>.
2. Європейський Союз. URL : <http://www.europa.eu.int>
3. Європейські інформаційно-аналітичні центри. URL : <http://www.aries.eu.int>
4. Міжнародна кризисна група. URL : <https://www.crisisgroup.org>
5. Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <http://www.niss.gov.ua>.
6. European Commission. URL : <https://ec.europa.eu>.
7. History of Poland: Primary Documents URL: http://alabamamaps.ua.edu/historicalmaps/europe/eastern_europe/eastern_europe.html.
8. ООН. URL: <http://www.un.org> European Commission. URL: <https://ec.europa.eu>.
9. Uniwersytet Jagielloński: URL: <http://www.uj.edu.pl/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій, щоб недопустити накопичення відпрацювань. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика академічної доброчесності

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *plagiat*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть інформацію на сторінці дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення будуть розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. **Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти** (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до **Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається **Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються **Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється **Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті**: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються **Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/yvfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: **Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; **Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ**: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. **Наукова бібліотека**: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>